

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-720550-V/12/AB

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Warszawa, 29. X. 2013

Pan
Jan Vincent-Rostowski
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Finansów
Warszawa

Szanowny Panie Premierze,

Pragnę zwrócić uwagę Pana Premiera na uregulowania zawarte w art. 71a § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r. poz. 1015, z późn. zm.; zwanej dalej „u.p.e.a.”). Nadaje on organom egzekucyjnym uprawnienie do przeprowadzania kontroli dłużnika zajętej wierzytelności w zakresie prawidłowości realizacji środka egzekucyjnego. Banki nie zostały objęte tą kontrolą.

Omawiany przepis został wprowadzony na podstawie art. 1 pkt 52 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 1368). W uzasadnieniu projektu tej ustawy wyjaśniono, iż zasadniczym celem nowelizacji jest poprawa skuteczności egzekucji. Projektodawca stwierdził, że brak uprawnienia do kontroli praktycznie wykluczał odpowiedzialność pracodawcy, banków i innych dłużników zajętej wierzytelności za niezgodne z prawem wypłacenie wierzycielowi zajętych kwot. W konsekwencji prowadził do osłabienia skuteczności egzekucji przeprowadzanej za pośrednictwem dłużników zajętej wierzytelności (druk nr 2391 Sejmu III kadencji, pkt 26 uzasadnienia, s. 78). Mimo takiego uzasadnienia w projekcie przepisu art. 71a - umieszczonym wśród zmian do działu II rozdziału I przewidzianych w art. 1 pkt 52 (s. 29) - wyłączone zostały spod proponowanej kontroli banki. Uzasadnienie projektu

omawianego przepisu nie wyjaśnia jednak motywów tego wyłączenia, wręcz przeciwnie - jednoznacznie wskazuje, że w ocenie projektodawcy kontrolą powinny zostać objęte również banki.

O informacje w tej sprawie zwróciłam się do Departamentu Administracji Podatkowej Ministerstwa Finansów. Udzielona odpowiedź nie jest satysfakcjonująca. Nie wyjaśniono w niej przyczyn nieobjęcia banków kontrolą, a jedynie poinformowano mnie o zgłaszaniu postulatów rozszerzenia tej kontroli na banki oraz zapowiedziano zaproponowanie w bliżej nieokreślonej przyszłości odpowiednich zmian legislacyjnych w ramach reformy administracyjnego postępowania egzekucyjnego (pismo z dnia 16 maja 2013 r. nr AP8/066/265/LRW/13/RWPD-31187/RD-46414).

Postępowanie egzekucyjne w administracji służy przymuszeniu do wykonania nie zrealizowanych dobrowolnie obowiązków publicznoprawnych. Jednym z rozwiązań zabezpieczających jego prawidłowy przebieg jest art. 71a *u.p.e.a.* obowiązujący od dnia 30 listopada 2001 r.

Nieprawidłowe wykonanie obowiązków egzekucyjnych przez banki - mające tak jak podmioty, do których stosuje się art. 71a *u.p.e.a.*, status dłużnika zajętej wierzytelności - jest przedmiotem licznych skarg obywateli kierowanych do Rzecznika Praw Obywatelskich. Dotyczą one zwłaszcza nieprawidłowości związanych z pozbawianiem - zarówno w toku egzekucji sądowej, jak i administracyjnej - środków utrzymania wskutek prowadzenia egzekucji z rachunku bankowego z pominięciem ograniczeń mających na celu zapewnienie dłużnikowi minimum egzystencji. Kwestii tej dotyczyły również interpelacje poselskie (nr 6815 z 3 grudnia 2008 r. oraz nr 24278 z 29 sierpnia 2011 r., złożone przez posła na Sejm VI kadencji oraz nr 12059 z 21 listopada 2012 r., złożona przez posła na Sejm VII kadencji).

W wystąpieniu z dnia 11 stycznia 2013 r. zwróciłam się do Ministra Sprawiedliwości w sprawie wadliwie ukształtowanych przepisów dotyczących ograniczeń egzekucji świadczeń pieniężnych w sprawach cywilnych. Postulowałam rozważenie przez Ministra podjęcia odpowiednich działań legislacyjnych.

W odpowiedzi z 15 lutego 2013 r. Minister Sprawiedliwości poinformował, że w ramach prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania

cywilnego oraz niektórych innych ustaw, prowadzonych przez Rządowe Centrum Legislacji, rozważano określenie - w art. 54 ust. 1 Prawa bankowego - kwoty wolnej od zajęcia na poziomie minimalnego wynagrodzenia oraz takie zredagowanie przepisów, aby przedmiotowe zwolnienie nie miało charakteru jednorazowego, lecz obowiązywało przez cały okres zajęcia. W ten sposób, dłużnik mógłby przez cały ten okres dysponować środkami na zajętym rachunku do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Opracowywane zmiany w przepisach zagwarantują ochronę minimum egzystencji w razie skierowania egzekucji do rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo - kredytowej, na którym są gromadzone środki przeznaczone na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych dłużnika i jego rodziny (załączam kopię odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 lutego 2013 r. nr DPrC-I-072-1/13).

Do chwili obecnej nie został wniesiony do Sejmu projekt zapowiadanej ustawy nowelizującej.

W tych okolicznościach konieczne wydaje się jak najszybsze objęcie banków kontrolą, o której mowa w art. 71a *u.p.e.a.*

Z przedstawionych względów, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147, z późn. zm.), zwracam się do Pana Premiera z prośbą o zajęcie stanowiska w przedstawionej sprawie oraz o rozważenie podjęcia odpowiedniej inicjatywy ustawodawczej.

Załącz.: 1 szt.

Łozos wyrosy sreudku
Zeme Jjjsun